

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **P. H.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2014, čj. KUZL-7716/2014, sp. zn. KUSP-1724/2014/DOP/Mu, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 10. 2015, čj. 41 A 65/2014 – 57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení a vymezení sporu

[1] Rozhodnutím Městského úřadu v Bruntále ze dne 23. 4. 2013 byl žalobci uložen zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu dvou měsíců. Krajský úřad Moravskoslezského kraje jeho odvolání rozhodnutím ze dne 26. 7. 2013 zamítl pro opožděnost, rozhodnutí Městského úřadu v Bruntále proto nabylo právní moci již dne 22. 5. 2013. Dvouměsíční zákaz řízení všech motorových vozidel uložený žalobci tak trval od 22. 5. 2013 do 22. 7. 2013.

[2] Dne 26. 8. 2013 byl žalobce zastaven při silniční kontrole hlídkou Policie České republiky. Při tom policie zjistila, že byla žalobci uložena sankce zákazu řízení do 22. 7. 2013, žalobce však v době zákazu činnosti řidičský průkaz neodevzdal a po ukončení zákazu činnosti

nepožádal příslušný úřad o vrácení řidičského oprávnění. V době kontroly tedy již neměl uloženou sankci zákazu činnosti, nicméně nebyl držitelem řidičského oprávnění.

[3] Městský úřad Uherské Hradiště, odbor dopravy, posléze rozhodnutím ze dne 3. 12. 2013 uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, kterého se dopustil tím, že dne 26. 8. 2013 řídil osobní motorové vozidlo, přestože nebyl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel. Za to mu Městský úřad Uherské Hradiště uložil pokutu ve výši 28 000 Kč a sankci spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku od data nabytí právní moci rozhodnutí.

[4] Žalovaný v rámci odvolacího řízení upřesnil výrok rozhodnutí o přestupku tak, že žalobce předchozím rozhodnutím pozbyl řidičské oprávnění na dobu dvou měsíců od 22. 5. 2013 do 22. 7. 2013 a dle § 102 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích si po výkonu sankce zákazu činnosti nepožádal o vrácení řidičského oprávnění. Ve zbytku rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště potvrdil.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce ke krajskému soudu žalobu. Poukazoval především na to, že při silniční kontrole dne 26. 8. 2013 nevěděl, že o jeho odvolání v přestupkové věci vedené Městským úřadem v Bruntále již bylo rozhodnuto. Tuto informaci se poprvé dověděl až od kontrolujících policistů, nemohl proto vědomě porušit uložený zákaz řízení motorových vozidel. Namítal, že v řízení před Městským úřadem v Bruntále i před Krajským úřadem Moravskoslezského kraje měl zvoleného zmocněnce, kterému však bylo rozhodnutí o odvolání chybně doručováno. S obsahem rozhodnutí o odvolání se proto žalobce i jeho zmocněnec fakticky seznámili až poté, kdy byl žalobce dne 26. 8. 2013 kontrolován policií.

[6] Krajský soud vycházel z údaje, že rozhodnutí o odvolání vydané Krajským úřadem Moravskoslezského kraje nabylo právní moci dne 12. 8. 2013. Ztotožnil se proto se závěrem žalovaného, že se žalobce dne 26. 8. 2013 dopustil přestupku, jestliže řídil motorové vozidlo, přestože nebyl držitelem příslušného řidičského oprávnění, a žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost.

[8] Stěžovatel předně uvedl, že jeho zmocněnec jej neinformoval o tom, že Krajský úřad Moravskoslezského kraje pro opožděnost zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu v Bruntále. Stěžovatel tedy při řízení vozidla dne 26. 8. 2013 nevěděl o právní moci sankce zákazu řízení vozidel z předchozího přestupkového řízení. Na jeho straně proto jednoznačně chyběla subjektivní stránka přestupku. Teprve po silniční kontrole dne 26. 8. 2013 kontaktoval stěžovatel svého zmocněnce v předchozím přestupkovém řízení, který o vydaném rozhodnutí rovněž nevěděl. Následně zmocněnec zjistil, že mu Krajský úřad Moravskoslezského kraje doručoval na adresu bydliště, přestože požádal o doručování na elektronickou adresu. Zmocněnec se v místě bydliště zpravidla nezdržoval, očekával doručení rozhodnutí na e-mailovou adresu. Stěžovatel se v této souvislosti neztotožňuje s argumentací krajského soudu, že se měl o výsledek odvolacího řízení zajímat sám.

[9] Krajský soud nijak neodůvodnil, proč odmítl provést důkaz přestupkovým spisem Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Ze správního spisu by přitom bylo možné zjistit, kdy vlastně rozhodnutí o odvolání vydané v předchozím přestupkovém řízení nabylo právní

pokračování

moci. Stěžovatel nemá možnost požadovat opravu data doručení rozhodnutí, nemůže se žádným zákonným způsobem dovolat opravy doložky právní moci, proto mu nezbyvá než uplatnit tuto námitku v současném řízení.

[10] Stěžovatel poukázal na to, že rozhodnutí, kterým mu byla v předchozím přestupkovém řízení uložena sankce zákazu řízení, napadl žalobou u Krajského soudu v Ostravě a posléze i kasační stížností u Nejvyššího správního soudu. Je přesvědčen, že správní orgány měly vyčkat konečného rozhodnutí správních soudů. Krajský soud však v napadeném rozsudku nijak neodůvodnil, proč se neztotožnil s námitkou stěžovatele, že správní orgány měly soudní řízení vyhodnotit jako předběžnou otázku.

[11] Soud dle stěžovatele dále nedostatečně vyhodnotil přiměřenost výroku o vině a trestu, přestože stěžovatel v žalobě namítal, že je trest nedůvodně vysoký.

[12] Závěrem stěžovatel uvedl, že při jednání konaném v řízení před krajským soudem nově namítl, že rozhodnutí žalovaného je nicotné. Upozornil přitom na zmatečný a nicotný výrok rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště, z jehož výrokové části není patrné, na základě jakého rozhodnutí stěžovatel pozbyl řídičské oprávnění. V rozhodnutí tedy není dostatečně popsán skutkový stav. Krajský soud však uvedenou námitku nevyřadil.

[13] Rozhodnutím žalovaného byla podstatně změněna skutková věta rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště, stěžovatel byl tedy až ve druhé instanci odsouzen za jednání, které mu nebylo zřetelně kladeno za vinu.

[14] Na základě shora uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v nyní projednávaném přestupkovém řízení nebylo jeho úlohou posuzovat otázku zákonnosti postupu v řízení vedeném Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. Žalovaný hodnotil pouze to, zda stěžovatel řídil vozidlo bez řídičského oprávnění z nevědomé nedbalosti. Stěžovatel dle žalovaného rovněž nebyl zkrácen na svých právech změnou výroku rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště; změna výroku odrážela obsah spisového materiálu. Uvedenou námitku, stejně jako námitku nepřiměřenosti trestu a sankce, ostatně stěžovatel před krajským soudem neuplatnil včas. Žalovaný se ztotožnil se závěrem krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

[16] Dne 18. 8. 2016 bylo Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím krajského soudu doručeno elektronické podání, ve kterém stěžovatel žádá soud o sdělení, zda v jeho věci rozhodoval zákonný soudce.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[18] Podstatou sporu je v daném případě otázka, zda měly správní orgány, případně krajský soud, činit předmětem dokazování postup při doručování v řízení vedeném Krajským úřadem Moravskoslezského kraje a na základě toho provést vlastní úvahu ohledně toho, kdy bylo stěžovateli oznámeno rozhodnutí o odvolání ze dne 26. 7. 2013.

[19] Žalovaný, stejně jako krajský soud, vzal za rozhodující pro posouzení, zda stěžovatel dne 26. 8. 2016 řídil bez řidičského oprávnění, skutečnost, že rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje neslo doložku právní moci s datem 12. 8. 2013. Uvedené rozhodnutí včetně vyznačené doložky právní moci je součástí spisu žalovaného i krajského soudu.

[20] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že dne 26. 8. 2013, kdy byl stěžovatel kontrolován hlídkou policie, zde existovalo pravomocné rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Z tohoto rozhodnutí vyplývalo, že byl stěžovateli uložen zákaz řízení motorových vozidel.

[21] Přestože na sebe obě přestupková rozhodnutí navazují a trestnost jednání, kterého se stěžovatel dopustil v nyní projednávané věci, přepokládá existenci již dříve pravomocně uloženého zákazu řízení v předchozím přestupkovém řízení, nelze obě řízení procesně směřovat. Rámec přezkumu, a to jak soudního, tak správního, je v daném případě omezen na řízení o přestupku spáchaném stěžovatelem dne 26. 8. 2013, kdy byl přistížen při řízení bez řidičského oprávnění. Úkolem správních orgánů bylo v daném případě pouze ověřit, kdy byla na rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje vyznačena právní moc. Tuto svoji povinnost žalovaný splnil.

[22] Právní mocí rozhodnutí se potvrzuje, že byl účastník řízení s jeho obsahem obeznámen formou předepsanou zákonem, a to bez ohledu na to, zda se tak fakticky stalo. Správní orgány, stejně jako soud, tak při hodnocení, zda stěžovatel mohl ve chvíli, kdy byl kontrolován hlídkou policie, vědět, že řídil bez řidičského průkazu, vycházely ze závazného údaje, že rozhodnutí o uložení zákazu řízení nabylo právní moci, bylo tedy stěžovateli doručeno.

[23] Výhrady proti způsobu doručování rozhodnutí o uložení zákazu řízení ze strany Krajského úřadu Moravskoslezského kraje mohl stěžovatel uplatnit v rámci soudního přezkumu tohoto rozhodnutí. Jak ostatně sám stěžovatel upozorňuje, napadl uvedené rozhodnutí u Krajského soudu v Ostravě a posléze u Nejvyššího správního soudu (řízení zde bylo vedeno pod sp. zn. 9 As 219/2015). Stěžovatel mohl namítat veškerá pochybení, kterých se úřady měly v daném případě dopustit, včetně vytykaného způsobu doručení rozhodnutí. Nezákonného postupu, kterého se vůči němu měly dopustit správní orgány ve zcela jiném správním řízení, se však již nelze dovolávat v tomto soudním řízení.

[24] Krajský soud postupoval správně, jestliže při jednání odmítl provést důkaz spisem Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Z odůvodnění rozsudku krajského soudu je zřejmé, že mezi účastníky nebylo sporu o existenci rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 26. 7. 2013, a to včetně skutečnosti, že na něm byla vyznačena doložka právní moci s datem 12. 8. 2013. Jak bylo konstatováno výše, rozhodnutí je součástí správního spisu. Důkaz spisem Krajského úřadu Moravskoslezského kraje byl tedy zcela nadbytečný, bez možnosti zajistit pro řízení relevantní skutečnosti. Lze přisvědčit stěžovateli, že krajský soud měl důvody, pro které nepřistoupil k provedení navrhovaného důkazu, sdělit v odůvodnění rozsudku, uvedené pochybení však nemohlo mít na konečný závěr soudu vliv. Jedinou relevantní skutečností, kterou by krajský soud mohl zjistit ze spisu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, je datum vyznačené na rozhodnutí o odvolání ze dne 26. 7. 2013 jako datum právní moci. V projednávaném řízení nebylo sporné, jaké datum bylo na doložce právní moci vyznačeno, rovněž krajský soud měl tuto skutečnost za prokázanou.

[25] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v nyní projednávaném řízení o přestupku se správní orgány ani krajský soud nemohly zabývat otázkou postupu při doručování v předchozím přestupkovém řízení, vedeném proti stěžovateli. Jak správně uvedl krajský soud,

pokračování

rozhodující v daném případě byl údaj o nabytí právní moci rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Argumentace žalovaného a krajského soudu, že si měl stěžovatel sám aktivně zjišťovat výsledek předchozího přestupkového řízení, není s ohledem na shora uvedené v nyní projednávané věci důvodná. Procesní postup stěžovatele v předchozím přestupkovém řízení není v tomto řízení předmětem přezkumu, a závěry krajského soudu jsou tedy vyjádřeny pouze nad rámec.

[26] Stěžovatel krajskému soudu dále vytýkal, že se nevyjádřil k jeho námitce, že měl žalovaný vyčkat, dokud nebude s konečnou platností vyřešen soudní přezkum rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Nejvyšší správní soud z rozsudku krajského soudu ověřil, že soud uvedenou námitku vypořádal na str. 19 rozsudku. Zde konstatoval, že pokud Krajský soud v Ostravě zruší rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, bude v nyní projednávané věci dán důvod pro obnovu řízení. Názor krajského soudu je z rozsudku zcela zřejmý a nevzbuzuje pochybnosti, ke které žalobní námitce se argumentace krajského soudu vztahovala.

[27] Krajský soud se dle stěžovatele dále nevypořádal s namítanou nicotností rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště. Nejvyšší správní soud konstatuje, že nicotnost rozhodnutí představuje vadu, ke které soudy přihlížejí z úřední povinnosti, neboť správní akt v takovém případě trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec nelze za rozhodnutí považovat. Jinými slovy i v případě, že účastník řízení vadu nicotnosti rozhodnutí nenamítne, zabývá se soud vždy touto otázkou ještě před samotným přezkumem zákonnosti rozhodnutí. Námitku stěžovatel vznesl až při jednání před krajským soudem. Stěžovatel v kasační stížnosti sám poukazuje na to, že námitku při jednání vznesl nově, byl si tedy plně vědom, že námitku uplatnil opožděně. Krajský soud, který přistoupil k meritornímu přezkumu rozhodnutí žalovaného, implicitně posuzoval i otázku nicotnosti napadeného rozhodnutí. Skutečnost, že krajský soud v daném případě vznesenou námitku výslovně neoznačil za opožděnou, tedy nemohla mít vliv na zákonnost rozsudku.

[28] Námitku nepřiměřenosti uložené sankce stěžovatel před krajským soudem neuplatnil, krajský soud proto nebyl povinen se touto otázkou blíže zabývat. Stěžovatel v žalobě poukazoval pouze na materiální aspekt přestupku, se kterým se krajský soud vypořádal na str. 18 rozsudku.

[29] Pochybení žalovaného, které mělo spočívat ve změně skutkové věty přestupku, a tedy odsouzení stěžovatele až v druhé instanci řízení, nenamítal stěžovatel před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Kasační námitka je tedy dle § 104 odst. 4. s. ř. s. nepřipustná.

[30] Obsah elektronického podání doručeného Nejvyššímu správnímu soudu dne 18. 8. 2016, ve kterém se stěžovatel dotazuje na zákonného soudce, vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako námitku zmatečnosti řízení před krajským soudem. Svojí povahou se jedná o námitku, kterou se Nejvyšší správní soud zabývá *ex officio*. Nejvyšší správní soud v této souvislosti ověřil, že projednávanou věc přidělenou do soudního oddělení 41A rozhodovala v souladu s rozvrhem práce Krajského soudu v Brně pro rok 2014 samosoudkyně JUDr. Jana Kubenová.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Stěžovatelem uplatněné kasační námitky nebyly ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu shledány důvodnými, v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky,

ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

[32] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly, Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. prosince 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu